

Sporta PASAULE

Latviešu tautas atbrīvotājs

Sākot jauno dzīves posmu

Kā jauns lielavens un melns murgs sešpadsmit mēnešus atpakaļ no aziātišķiem anstrumiem mūsu zemē iebruka kā siseņu bars Maskovas algotņi, kas zcm vilus maskas uz sāka laupīt gadiem uzkrātas tautas vērtības un nekautrējoties pat dienas laikā slepkavot zemes mierīgos iedzīvotājus. Dienu no dienas visa latviešu tauta bija lieciniece notiekošām vislielākām dzīves neēdžībām, meliem, sāimiskiem postu darbiem. Vāris pēc vīļa atnesa jaunās padomijas izdzimumu šausmas, kas lika bāismē drebēt visdrošsirdīgākām sirdīm. Divdesmit trīs gadus ieslēgtie čekas teroristi, laupītāji un slepkavas pāri robežām plūda mūsu zemē, nepazīstot ne laipnību, ne sīrsmību, ne mazāko līdzjūtību. Visu, ko katra tauta uzskata svētū un neaizkaramu, iebrukašie žīdi un komunistu bari apsmēja, spļaujot acis taisnībai un tiesībām. Zādisma izslāpušie bezdievij noslepkavoja tūkstošiem latviešus un desmitiem tūkstošus izsūtīja mocekļu nāvē ziemēlu ledus pārklātās tundrās. Viss tika darīts, lai zemi un tās iedzīvotājus iedzītu iepriekš izplānotā nabadzībā, verdzībā un mocekļu kapā.

Famozi viriņi, vēlākie čekas aģenti un žīdu puikas pārņēma mūsu sporta vadību. Tika atcelti visi likumi, nolikumi un rīkojumi par sportu un fizisko kultūru un to vietā sāka «strādāt» pēc vissavienības parauga. Sāka dibināt pionierus, komjaunatnes un fizkultūrniekus, lai ar tiem tad «pagrimušo» sportu nogremdētu uz viena līmeņa ar citu savienību republiku zemajiem fizkultūras sasniegumiem.

Mūsu sportisti, kuģi bija cīņās rādījušies ar labākajiem pasaules sportistiem cīnoties plecu pie pleca dēļ uzvaras, pēkšņi bija lielākie sporta neļegas, bez kuru kādas sporta izprānes, kuriem visur un katrā vietā bija jānācās no burjātiem un mongolēm.

Lielākais grēks, ko mūsu sportisti varēja izdarīt un par ko draudēja čekas pratināšana par kaitniecību, ja atļāvās uzvarēt «neuzvaramos». Tādēļ nav brīnums, ka sportisti ne labprāt gribēja sacensties ar vissavienības GTO normu pārstāvētiem.

Ārpus katras ētikas un sportiskās cīņas mūsu sportisti sacīksa laukumos tika sadalīti un ievietoti pēc «draudzīgām cīņām» stiminātās ar salauztiem un izmežģītiem locekļiem. Pēc katra brauciena uz vissavienību sportistus pratināja čekā par dažādiem pārkāpumiem. Gadījās pat, ka netika nemaz atpakaļ uz mājām, bet jau «laimīgajā jaunatnes zemē» dabūja izbaudīt čekas pogrābu baigo tumsu.

Ja tomēr latviešu sportists gava neapšaubāmu uzvaru, tad bezmugurkaulainie, padevīgie komunisti kalpi tomēr atrada iemeslu uzvarētāju diskvalificēt vai arī apzinīgi viņa sasnieguma metrus vāļ laiku atāt par sliktākiem.

Neprašas sporta dzīvi ar katru dienu dezorganizēja vairāk un vairāk. Visās sporta nozarēs bija židiska nekārtība. Vienīgi latviešu sportists nezandēja savu disciplīnu un centās to visas vietas parādīt, par ko daudzi ir smagi cietuši.

Pagājuši jau trīs mēneši, kopš mūs atsvabināja no vergu jūga varonīgā Vācijas armija, par ko mēs esam bezgalīgi pateicīgi Vācijas tautas vadonim Adolfam Hitleram. Mūsu tautai pašķīries gaismas cēls uz jaunu un saulainu nākotni. «Stalīna viengāde» ir beigusies, zāļ, ka tā nebija pasacīna vai ļauns sapnis, bet gan nozēlojama dzīves īstenība.

Lielvācijas Vadonis Adolf Hitler

Cīņas kara laukos netraucē Lielvācijas sporta sacensības

1936. gadā olimpiskās spēles Berlīnē pasaule to piedzīvoja pirmo reizi. Visas zemes un tautas raudzījās ar izorīnu un pārsteigumu, ka ne amerikāņi, kas līdz tam visās olimpiskās spēlēs bija atzīmējuši labākās sekmes, bet gan vācu atlēti guva labākās sekmes. Vācu olimpiskie cīnītāji ieguva vienu zelta medaļu pēc otras. Kopnovērtējumā Vācijas atlēti izcīnīja pārliecinošu uzvaru, atstājot līdz tam nepārspētos amerikāņus 2. vietā. Berlīnes olimpiskās cīņas Vācija sevi nepārsprotami pierādīja par zemes lodes pārāko sporta nāciju. Trīs gadus vēlāk Lielvācijas kapavīri sāka uzspēst kara gājienu. Tomēr lielle uzdevumi kara laukos nepārtrauca vācu sporta dzīvi un panākumus visas pasaules mērogā. Par to liecina vācu sportistu uzvaras un sasniegumi.

Pasaules rekords ir katrā sportista spēju augstākais kāpinājums un papildījums. Sogad Lielvācijas panākumiem un uzvarām vainagotā sporta vēsture ir kļuvusi bagātāka vairākiem pasaules rekordiem. Vācu karavīrs ir spējis sasniegt rezultātus, kas līdz tam nav bijis pie spēkam nevienam citam pasaulē. Rudolf's Harbig's sogad pārspeja kopš 1930. gada neizsniegto franču Ladumega pasaules rekordu 1000 m skrējē-

nā — 2:23,6 min. Harbig's jaunā rekorda atzīme ir par 2,1 sekundēm labāka par Ladumega varējumu — 2:21,5 min. Tagad Harbig's ir trīskārtējs pasaules rekordists un vēl pasaules rekords līdzdalībnieks 4x800 m stafetē. Arī savu pasaules rekordu 4x800 m mainās skrējienā Lielvācijas vienība realizēja sogad augusta mēnesī. Lielvācijas vīdusdistancēnieku cetrinieks — Sey-

Bekona Eksports — Studenti 7-1 (3-0)

Pagājušā ceturtdienā rudens futbola turnīrā Bekona Eksports guva vieglu 7-1 (3-0) uzvaru pret studentu vienību. Visu spēles laiku Bekona Eksporta vienība atradās lielā pārsvarā. 1. puslaikā BE labā visus trīs vārtus guva Vanags. Otrajā spēles posmā vēl pa vieniem vārtiem ieguva Borduško, K. Freimanis, Blukis un Purins. Pie 7-0 rezultāta arī studenti panāca vieniģo vārtu guvumu ar Platkāja sitienu. BE vienības labā klāvs nespēja realizēt 11 m soda sitienu. Uzvarētāju vienībā spēlēja: Bebris, L. Freimanis, Arens, Gauše, Krupes, Vitoliņš, Purins, Vanags, Blukis, K. Freimanis un Borduško. Sacensību vadīja Pukinskis.

bert's, Graus, Kaind's un Harbig's distānci veica 7:30,3 minūtēs, tālu pārspejot līdzšinējo USA rekordu — 7:35,2 min. Kopš 1935. gada pavasara vācietim Schröder'am piederēja pasaules rekords diska mešanā. Beidzot Schröder'u šī gada jūlijā mēnesī pārspeja amerikānis Haris, aizlīdinot disku 53,26 m tālu. Amerikāņu prieki par jauno rekordu tomēr bija visai īsi. Mēnesi vēlāk Lampert's ar 53,35 m tālu metienu atkal atkaroja pasaules rekordu Lielvācijai. Tā vācu sportisti arī kara laikā turpina labot pasaules rekordu atzīmes.

Lielvācijas vieglatlētu 1941. gada labēko sasniegumu saraksts liecina, ka Lielvācija vīriešu sacensībās ir viena no spēcīgākām nācijām pasaulē, bet sievietes vieglatlētiķi Lielvācijas sasniegumiem blakus navar nostāties neviena valsts. Vācu vieglatlētes joprojām nav atdevušas kādas citas valsts pārstāvēti jau gadiem ilgi izcīnīto vadošo lomā. Daudzi no vācu vieglatlētu sasniegumiem iepem vadosās vietas Eiropas un arī visas pasaules mērogā.

Lūk, Lielvācijas vieglatlētu 1941. gada labākie rezultāti: vīriešu sacensībās 100 m — Scheuring's 10,5 sek.; 200 m — Scheuring's (Turpinājums 3. lappusē.)

„Sporta Pasaulei” iznākot

Sodien saviem lasītājiem nododam pirmo «Sporta Pasaules» numuru. Līdz ar to latviešu sporta presē ir sāktis jauns darba posms, kuram nākotnē ir plaši un svarīgi uzdevumi. Jauno sporta preses darbu iesākot mēs varam apsolīt, ka arvien paturēsim vērā sprāstos mērķus un uzdevumus.

Vācu karavīra zobens atgriezīs latviešu tautu Eiropas kultūrantu saimē. Līdz ar šo vēsturisko pagriezienu latviešiem uzlikti jauni uzdevumi. Jaunajā Eiropā svarīga nozīme piekrit fiziskajai kultūrai un sportam. Jaunatnes audzināšana šim veidū tagad ir mūsu pienākums. Te mū svarīga loma piekrit tieši sporta presē, kurās uzdevums vadīt latviešu sporta saimi pareizā virzienā. Reizē mūsu uzdevums ir palīdzēt jaunos sportistus veidot par stingriem disciplīnas un sporta kultūras izpratējiem. Mēs ticam, ka šajā darbā mums netrūks palīga. Sporta vadītāji un vecāki sportistu paaudze aicināta talkā, lai celtu sporta preses darbu un vadītu pretim jauno nākotni. Mūsu mērķis ir nosprausts, tagad atliek veikt uzdevumus!

Redakcija.

Lielvācijas un Somijas sportisti cīņā pret bolševismu

Eiropas kopējā cīņā pret bolševisma briesmām Lielvācijas un Somijas karavīru rindās ir arī daudzi abu valstu ievērojami sportisti, pat pasaules rekordisti. Varoņu nāvē cīņā pret bolševikiem krituši izcilie Lielvācijas vieglatlēti Leichum's un Scheele. Pirmāis no viņiem bija plaši pazīstams tāllēcējs un sprinters. Eiropas meistarsacīkstēs 1934. gadā Turīnā un 1938. gadā Parīzē Leichum's izcīnīja Eiropas meistara titulu tāllēkšanā. Scheele bija savā laikā labākais Vācijas un arī Eiropas 400 m barjērskrējiena speciālists. 1934. gadā viņš šai disciplīnā kļuva Eiropas meistars. Vācu futbolistu saimē cīņā pret bolševikiem zaudējusi teicamo valsts vienības aizsargu Tiefertu. Viņš valsts vienībā spēlēja 7 reizes. Varoņu nāvē kritušais Tiefert's 1935. gadā cīnījās arī pret latviešu izlasī. Toreiz Vācijas vienpadsmitis guva 3-0 uzvaru. Varoņu nāvē savu dzīvību cīņā par Jauno Eiropu atdevīs arī izcilais vācu automobilists Reichenwallner's. Izcili varonību cīņās Austrumu frontē pierādījis pasaules meistars kombinētā spēlošanas sacensībā Gustl's Berauer's. Viņš kopā ar savas grupas kapavīriem varonīgās cīņās ar rokas granātām iznīcinājuši 3 bolševiku tankus. Par šo varcību Berauer's apbalvots ar dzelzs krustu. Armijas vadības atvīnību izpelnījies arī bijušais pasaules meistars boksa Maks's Schmeiling's. Viņš kā izpletņu lēcējs varonīgi cīnījies Krētas šalā.

Arī somu sportisti varonīgi cīnās pret sarkano varu. Varoņu nāvē kritis Tuominens, jaunais somu gargabalnieks, kuram paredzēja spožu nākotni. Daudzkārtējais pasaules rekordists un olimpiskais uzvarētājs Pavo Nurni oģen somu armijā kā seržants Karelījas frontē emās pasaules rekordists Meli, bijušais pasaules rekordists desmitcīņā A-hilla Jervinens, viņa brāl's rekordists šķēpa mešanā Matti Jervinens, somu izlases vieglatlētu Valste un citi sportisti ar pasaules slavu. Arī sportisti ir ar mieru ziedot visu, lai tikai Jauno Eiropu vairāk neapdraudētu aziātišķās bolševiku bandas.

Latviešu sports pošas jaunai dzīvei

Skaists, saulains uzauša 1. jūlija rīts. Vēl krāsnāk šai vēsturiskā dienā ziedēja priekā un liksmībā katra latvieša sirds, jo visu uzvarētāja Adolf'a Hitler'a armija bija atbrīvojusi latviešus no jaunā boļševiku murga. Zīdūčekistu tiranizētā tauta ar 1. jūliju sāka jaunu dzīvi, dzīvi Jaunajā Eiropā. Mums nebija vairs jānīkst tumsībā. Mums 1. jūlija pavērs durvis uz visiem Eiropas kultūras sasniegumiem. Arī latviešu sportistu skats atkal varēja vērsties atpakaļ civilizētā pasaulē. Tagad jau no šī laimīgā atbrīvošanas brīža pagājuši vairāk kā trīs mēneši. Šai laikā mūsu sportistu saime ir sākusi vienoti gatavoties jaunajam laikam, jaunajiem uzdevumiem.

Mūsu futbolisti savu draudzību ar vācu karavīriem apliecinājuši vairākās sadraudzības sacīkstēs. Rīgas sastādītā vienība divas reizes pārspēja vācu karavīru izlasi 4—1 un 5—2. Kaut arī vācu karavīri maz baidījusi regulārus treniņus, viņi tomēr rīdziniekiem spēja sagādāt nopietnu pretestību. Abu šo sacīkšu atlikums nāca par labu Liepājas Sarkanam Krustam. Vairākas cīņas absolvējuši arī Rīgas un Liepājas futbolisti. Atkal pierādījās, ka liepājnieki ir rīdziniekiem ļoti bista-

mi sāncenši. Abas Rīgas-Liepājas pilsētas sacīkstes devušas neizskirtus rezultātus: Rīgā 0—0 un Liepājā 1—1. Kā pārsteigums atzīmējams otrās sacīkstes 1—1 iznākums. Rīgu šai cīņā pārstāvēja Bekona Eksporta vienība. Sakarā ar auto motora bojāšanos, tādēļ Bekona Eksporta vienpadsmita balsti, kā Bebris, Vanags, Gaušs un Blukis netika tālāk par Jelgavu. Vienībā vēl trūka arī abi maļējie uzbrucēji — Purins un Borduško. Pret Liepājas labāko komplektējumu cīņā izgāja šāds Rīgas sastāvs — Juris Klaviņš; L. Freimanis, Arens; Kiršteins, Krupčā, Vitoliņš; Rozentāls, K. Freimanis, Pidrīksons, Aboliņš un Krastiņš. Vairāk kā 2000 skatītāju gaidīja pārliecinošu savas vienības uzvaru, tomēr jau 11. minūtē Rozentāla raidījums pārspēja Lazdiņu. Rīga šo 1—0 vadību paturēja līdz 2. puslaika pēdējam minūtem. Isi pirms cīņas beigu signāla tiesnesis Bauze, par visai apšaubāmu pārkāpumu noraidīja rīdzinieku centra uzbrucēju Pidrīksonu. Rīga turpināja cīņu 10 spēlētāju sastāvā. Liepājnieki enerģiski uzbruka un Krūmiņš beidzot rezultātu arī izlīdzināja. Rīgas vienība nepārspējama darbību sniedza aizsardzības trijnieks — Klaviņš, L. Freimanis un Arens. Visi rezerves spēlētāji bija ļoti cītīgi un enerģiski sava uz-

devuma veicēji. Liepājas vienpadsmita darbībā vairāku spēlētāju starpā varēja vērot lielas nesaskaņas. Rīgas 4 spēcīgāko vienību turnīrā uzvaru guva Bekona Eksporta izlase. Pašreiz Rīgā notiek plašs Rudens turnīrs, kur piedalās 9 vienības, to starpā arī 3 vācu karavīru vienpadsmiti. Turnīrā bez zaudējumiem — nav vairs nevienas vienības. Vadošo vietu pašreiz ieņem Spara vienība ar 10—2 punktiem (vārti 21—9).

Labi sniegumi citos sporta veidos

Mūsu bokseru saime jau sezonas ievadījumā ir noskaidrojusi jaunos Rīgas meistarus. Kuplās skatītāju pulka aizvējis cīņas pieredzēja pusvidējā svarā, kur lieliski cīnījās vācu karavīrs Pauch's. Viņš guva pelnītas punktu uzvaras pār abiem labākiem latviešu pusvidējā svara pārstāvjiem — vecmeistaru Tjasto un pēdējo gadu mestaru Sprogi. Pauch'am piekrita Rīgas meistara titula pusvidējā svarā. Pārējās svaru kategorijās uzvaras guva: mušas — A. Ozoliņš, gaiļa — Klugevs, spalvas — T. Ozoliņš, vieglā — Rozentāls, vidējā — Čerņavskis un smagā — Melis. Mūsu bokseri trenējas vecmeistara R. Bērtiņa un E. Andersona vadībā.

Aizvadītas jau pirmās galda tenisa sacīkstes, pirmās Rīgā, kur nedzirdēja kādu uzlabojumu un striidus. Sacensības startēja kupls skaits vācu karavīru. A klasē uzvara piekrita Alfrēdam Zvirgzdīnam, kas finālā uzvarēja Čehoviču 21—19; 24—22; 14—21; 21—13. 3. Upmanis. B klasē vietas sadalījās — 1. Znatnajs; 2. Baltgalvis; 3. Movais. Dubultspēlī 1. vietu izcīnīja vācu karavīrs Zschok's ar Alfr. Zvirgzdīnu. Viņi finālā pārspēja Sibās — Bergu 22—20; 21—16; 21—13. 3. vietu ieņēma Nūtaves — Arv. Zvirgzdīns.

Pirmās cīņas absolvējuši arī cīkstoņi. Grieķu-romiešu cīņas speciālisti pirmajās sacensībās rādīja li teicamu gatavību. Lielāko pārsteigumu sagādāja Stīlbes uzvara pusvidējā svarā. Stīlbe ar punktu pārsvaru pieveica mūsu

Tālāk ar līdzīgu zaudēto punktu skaitu seko Bekona Eksports 8—2 p. (vārti 21—4) un Vācu karavīru 1. vienība 6—2 p. (22—11). Turnīra lielāko pārsteigumu sagādāja Spara futbolisti, uzvarot favorizēto Bekona Eksporta izlasi 2—1. Turnīra gludu norisi gan ļoti traucē tas apstākļi, ka sakarā ar kādas vienības neierašanos, katru nedēļu nenotiek kāda no nozīmīgām spēlēm. Turnīrs noslēgsies pēc pāris nedēļām.

izcilāko šī svara pārstāvi Eriku Kalniņu. Smagā svarā pēc ilgāka pārtraukuma atkal startēja iepriekšējo gadu meistars Skuja. Sava bīstamāko konkurentu Brigmani spēcīgais Skuja uzvarēja pēc punktiem. Gaiļa svarā labāknais bija jaunais Bunka. Spalvas sv. lielisku gatavību rādīja Pirs. Vieglā svarā uzvara piekrita Skopānam, vidējā — Ozoliņam un pusmagā — Arnoldam Kalniņam. No smagatļotiem vēl savas pašreizējās spējas atklātībai nav rādījuši svaru cēlāji, bet arī viņi jau uzsākuši treniņus rekordista K. Bilekabalna vadībā.

Lieli rosību pie mūsu sporta dzīves atjaunošanas uzrāda lielo uzņēmumu — VEF un Bekona Eksporta darbinieki. Abu fabriku strādnieku saimē atrodami daudzi izcili mūsu sportisti. VEF ar Bekona Eksportu sarīkojuši speciālu balvas izcīņu dažādos sporta veidos. Balvas izcīņas programā ietilpst futbols, vieglatlētika, basketbols un volejbols. Ar 10—4 punktiem uzvaru jau nodrošinājuši VEF sportisti, iegūstot pirmo reizi ceļojošo balvu. Vēl nav noturēta vienīgi pirmo vienību futbola sacīkste, bet tā galīgo iznākumu vairs nespēj grozīt. VEF darbinieki lielu savu pārkāpumu pierādīja vieglatlētikā un volejbola. No arodbiedrībām visnopietnāk jauno sporta organizēšanas darbu sākuši Tirdzniecības darbinieku arodbiedrība, kura noturējusi jau iekšējās vieglatlētikas sacīkstes un futbola zibesturnīru. Pēdējā ienākumi nāca par labu latviešu «Pašpalīdzībai».

6 jauni rekordī peldēšanā

Peldēšanā noturētas tikai pāris sacīkstes, bet tur saņemti ne mazāk kā 6 jauni latviešu rekordī. Speciālisti peldēšanā uz muguras — Čukainis viens pats labojis 3 rekordus. Viņa jaunās rekordatzīmes: 100 m — 1:23,2 min.; 200 m — 3:07,0 min.; 400 m — 6:40,0 min. Ozolcelms peldēšanā uz krūtīm sasniedzis jaunus rekordlaikus: 400 m — 6:22,7

min. un 500 m — 8:00,8 min. Sins 800 m kraulā — 12:39,8 min. Kraula peldējumos par spēcīgākiem sevi pierādījuši Sins un Kazaks. Daļlēcšanā teicamu gatavību sasniedzis cītīgais Stūris. Mūsu sieviešu peldētāju saimes spējīgākās pārstāves pašreiz ir Tomase, Pētersone-Bunkša un Apine. Peldētāju ilgu sagnis vēl vienmēr ir ziemas peldbaseins.

Boļševiku „masu krosi” snīd

Sevišķi skaļi boļševiki reklāmas bungas mīnāja, un židīni egvaltes kļiedza par tā saucamiem «masu krosiem». Mums bija izdevība pieredzēt trīs «masu krosus» — slēpošanas, vingrošanas un meža skrējiena. Visi šie sārkojumi pierādīja boļševiku sporta nevarību un nemākulību. Pietiek iedomāties to vien, ka tie paši preses organi un viri, kas viendien «krosus» cēla visvarenākos augstumos, jau dienu vēlāk pārmeta dalībniekiem kūtumu. Netrūka dažnedažādu aizrādījumu arī par organizācijas trūku-

miem. Trācīgo slēpošanas «masu krosu» boļševiki centās glābt, piesaistot tam klāt pārgājienu. Viscāklākie «krosisti» bija skolnieki, jo viņiem pavēlēja piedalīties «masu krosā», un viņi arī nevarēja neiet. Par savas jaunās paaudzes «cītību» boļševiki nopriecāties vien nevarēja.

Skiet, dažādos seno tautu kļu rakstus būtu daudz vieglāk atšifrēt, kā atrisināt jautājumu par to, kā boļševiki izrēķināja savu «masu krosu» uzvarētājus. Vislabāk šo uzdevumu veica Maskavas biedri slēpošanas «krosā». Rīgā vēl nebija noskaidrots, cik daudz dalībnieku piedalījies «masu krosā», kad jau no Maskavas pienāca oficiāls paziņojums, ka Rīgas «krosa» normas veicis tāds un tāds dalībnieku skaits un ierindojies tādā un tādā vietā. Mūsmājas «biedriši», protams, nejutās sevišķi pārsteigti par šo paziņojumu no Maskavas. Tur tak sēdēja tik gudri vīri, ka varbūt ar tālskati redzējuši un pierakstījuši katru «krosistu». Tur

Mūsu sporta laukumi sēro

Ar katru dienu aizvien vairāk atdzīvojas mūsu sporta laukumi, ar katru dienu mūsu sporta aizvien vairāk sadziedē boļševiku sistās brūces, un tomēr ir brūces, ko mūsu sports neaizmirsis un nesadziedēs nekad. Paraugaties mūsu sportistu tagadējās sacensībās, skatāties futbola, vieglatlētikas, basketbola, tenisa, riteņbraukšanu, gandrīz vienalga kādu nozari. Skatāties ilgāk un vērigāk un jūs atcerēsieties, ka nav daudz smaidošu seju un lokanu stāvu, kas agrāk prata tik lieliski cīnīties, kas prata aizraut, sajūsmīnāt. Nav ziņu par daudziem mūsu izciliem spēkiem. Var divējāds būt viņu liktenis: vai viņi beiguši savu dzīvi čekas moku kambros vai arī aizvesti projām tālās Sibīrijas tundra un aukstumā. Kādreiz pasaulē slavu izpelniņās latviešu desmitcīņas meistars J. Dimza. Cauri boļševiku laikiem nepārspēti vēl tagad stāv viņa rekordī. Kur Dimza pats tagad — par to ziņu nav. Tāpat bez vēsts aizgājis mūsu sprinta helmeistars J. Kivītis. Kādreiz izcilo kārtslēcēju A. Kalniņu atrada zvēriski noslepkavotu Baltezerā. Daudzcīnīnieku A. Bērziņu, augstlēcēju V. Borski projām no dzimtenes aizveda boļševiku drausmīgais izsūtāmo transports. Futbola vairs studēnu vienības krāsas neizstāvē. E. Barotājs. Viņu nonācēja sarkanarmiešu lode varoņa gaitās, «iztirot» zemi no sarkanā bandān. Basketbolisti skumst par Silarāju, Fricsonu, Rāju, Jāni Klaviņu, jaunās audzes spēlētājiem — Riekstiņu, Vanadziju. Daudz no sava spožuma zaudējuši mūsu tenisi. Nav vairs spēlētāju redzami Grapmanis, Follis, Krūklāns. Gara, gara sanāktu šo daudzo vārdu virkne, kura dzīves sagnis un nodoms izpostījās asinainās boļševiku terors. Par visiem šiem dārgajiem, mums zudušajiem, sirsnīgajiem sporta kolēģiem sēro mūsu sporta laukumi. Viņi skumst par visiem, arī par tiem, kas nav vēl atgriezies no sarkanarmiešu rindām (solotājs Jakovickis, basketbolisti Laukēvics un Zommers). Katram laimīgs būs tas brīdis, kad atkal kāds no tiem, kam veltītas šīs rindas, atgriezīsies mūsu vidū, mūsu atbrīvotajā zemē.

nebija vairs ko gudrot: visi saraksti tika nolikti pie malas un visa rēķināšana pārtraukta, jo Maskava taču nekad nevarēja kļūdīties.

Vislabāk tomēr mūsmājas boļševikiem izdevās «masu kross» meža skrējienā. Pirmajās «krosa» dienās gan startēja mazāks dalībnieku skaits. Kā laikraksti vēstīja, kādā Rīgas punktā pirmā dienā startēja 3 dalībnieki, bet toties daudz sacenšanos Rīga deva pēdējās «krosa» dienās. Savu kulmināciju «kross» Rīgā piedzīvoja pēdējā dienā — 30. jūnijā, kad «nenotveramie», līdz tam saukti par «neuzvaramiem», istā «masu krosistu» stilā devās cauri mežiem uz «plašo dzimteni». 1. jūlijā Rīgā neredzēja vairs nevienu «krosistu». Visi savu uzdevumu bija veikuši noteiktā laikā — līdz 30. jūnijam.

Vieglatlētikā tikai viens jauns rekords

Savu sezonu noslēguši vieglatlētī. Pārskatot uzrādītos rezultātus, tur atrodams tikai viens jauns latviešu rekords. To sasniegusi Lavize Pūce šķēpa mešanā. Ar 40,35 m varējumu Pūce par 15 cm pārspēja savu līdzšinējo 1939. gada Eiropas meistarsacīkstēs viņē uzstādīto rekordu. Zīdūčekistu asinainais terors no mūsu rindām izrāvījis bez daudzajiem vecmeistariem arī vairākus topošus talantus, kā desmitcīnīnieku Bērziņu, diska mešanas rekordistu Baranovski, augstlēcēju Borski un citus. Vieglatlētku sasniegumus ievērojami ietekmējis arī vasaras kara darbības pārtraukums. Latviešu šī gada labāko sasniegumu saraksts sniedz šādu ainu: 100 m — A. Kravinskis 11,3 sek.; 200 m — J. Gailis 23,4 sek.; 400 m — L. Gailis 52,6 sek.; 800 m — A. Jamonts 1:59,4 min.; 1500 m — A. Tirners 4:10,4 min.; 3000 m — J. Ritiņš 9:15,0 min.; 5000 m — V. Vitols 15:34,3 min.; 110 m barjērskrējienā — V. Šponbergs 16,5 sek.; tāllēcšanā — I. Pauris 6,53 m; augstlēkšanā — A. Liepnieks un P. Bernāts 1,75 m; kārtslēkšanā — E. Elceris 3,70 m; trissolēkšanā — Spincis 13,25 m; lodē — E. Jekabsons 14,72 m; diskā — E. Jekabsons 45,67 m; šķēpā — R. Circeņis 64,95 m; veserī — B. Selga 46,71 m; 5 km soļošanā — A. Krūklis 22:40,2 min.; 10 km soļošanā — 45:46,8 min.; 15 km soļošanā — A. Krūklis 1:09:56,0 st. Sieviešu sacensībās labākās bijušas: 80 m — A. Niklase 11,1 sek.; 100 m — A. Niklase 13,5 sek.; 200 m — A. Niklase 28,2 sek.; tāllēcšanā — A. Lilišone 5,08 m; augstlēkšanā — Z. Ringenberga un Alise Gaifite 1,35 m; lodē — L. Pūce 11,16 m; diskā — V. Koluža 31,24 m; šķēpā — L. Pūce 40,35 m (rekords); piecīņā — L. Pūce 1815 p. Kopīgi ar mūsu vieglatlētiem sacensībās piedalījušies arī vairāki vācu karavīri. Augstlēkšanā Richau's ar 1,76 m rezultātu pārspējis visu mūsu lēcēju sasniegumus.

Kas veikts basketbolā

Basketbolā mūsu pašreiz spēcīgākais komplektējums ir vienība «Pieci» ar Šmitu, Jurki, Ringu, Āri, Jansonu pamatsastāvā. «Pieci» izcīnīja 1. vietu zibesturnīrā, tā arī plašajā Rudens turnīrā. Sevišķi sivi un intriģejoši cīņas risinājās Rudens turnīrā, kur uzvarē-

tājs noskaidrojās tikai papildus spēlēs. Abos minētos turnīros 2. vieta piekrita «S» vienībai. Vēl pie mūsu spēcīgākām basketbola pārstāvēm pieskaitāmas vienības — «X», Bekona Eksports, US un «Septiņi». Bez latviešu jau daudzās starptautiskās cīņās rūdiem basketbolistiem — Šmita, Graudīņa, Kazaka, Vanaga, Arena, Meldera, Kraukļa, Andersona, Elmūta abos turnīros ļoti sekmīgi cīnījās arī jaunās paaudzes spēlētāji. Sevišķu ievēribu izpelnījās — Jurke, Āre, Rings, Jansons, Abols, Zebeliņš, Šulmanis un Stalpiņš. Viņu augstvērtīgais spēles veids liecināja, ka mums aug spoži nākotnes spēki.

Riteņbraukšanā un tenisā jauni spēki

Jauni spēki šogad ieņēmuši vadošās vietas riteņbraukšanā: trekā — Silinš, un šosejas braucienos — P. Džarcans. Viņi pārliecinoši uzvarējuši ilggadīgos meistarus — Immermani, Vilsonu un Jurjevu. Kā Silinš sprintā, tā P. Džarcans garajās distancēs daudzapsološi talanti.

Tenisa laukumos šo rudeni vairs neredzējam cīnoties latviešu izlases spēkus — Grapmani, Poli un Krūklānu. Viņus tāli pāri dzimtenes robežām aizveda izsūtāmo ešaloni. Noturētas Rīgas meistarsacīkstēs par mūsu pašreiz teicamāko tenisistu pārliecinoši sevi pierādīja Abelītis. Viņš vien spēles finālā uzvarēja vācu karavīru Hellpappu 6—0; 3—6; 6—1; 6—2. Kopā ar Šteinbergu nepārspēts Abelītis palika arī vīriešu dubultspēlē. Sieviešu vienspēlē Rīgas meistartitulu izcīnīja Vitola, izšķīpošā cīņā pārspējot Langīnu 6—1; 6—3. Turnīrā ievērojamu progresu rādīja mūsu jaunās paaudzes tenisisti.

Rigaer Druckerei
Rīga, Major Flettcher Strasse 1
BUCH- UND ROTATIONS-DRUCK
Auf Anruf Besuch eines Vertreters
Fernruf für Bestellungen: 28818 u. 31041

Rigas virvju fabrika

Rīga, Lienes ielā 28 un Latgales ielā 353, tālrunis 94364
izgatavo dažādas virvju preces sportam un atpūtai

Tekstilfabrika

„KURZEMES MANUFAKTŪRA”

Rīga, Brīvzemnieka ielā 26/28
tāl. 42676, 41953

Celojums pa Eiropu

Norvēģijas meistarsacīkstēs desmitcīņā uzvarēja Reidars Siversons (Trondjema) iegūstot 5748 punktus.

Itālijas meistarsacīkstēs Turinā tika uzstādīti divi jauni valsts rekordi. Barjerskrējējs Facchini 110 m veica 14,4 sek., bet Taddia veseri aizmeta 51,96 m.

Zviedriete Ingrida Thafvelin sasniegta jaunu Zviedrijas rekordu peldēšanā sievietēm, veicot 300 m 4:15,0.

Dienvīd Holandes meistarsacīkstēs, kuras notika Rotterdamā, uzvarēja lodes grūšanā 12,37 m, tas ir jauns Holandes rekords. Vecais rekords bija par pusmetru sliktāks.

Amsterdamā Martinus Osendarjs uzvarēja 100 m skrējienā ar 11,0 sek., otrais pie mērķa piēnāca Hoitmans ar laiku 11,1 sek., trešais van Osta — 11,2 sek., 800 m skrējienā uzvarēja de Rooide ar laiku 1:58,8 sek.

Dānijas meistarsacīkstēs desmitcīņā uzvarēja ceturto reizi pēc kārtas Aage Thomsens ar 6475 punktiem.

Dānijas vieglatlētikas meistarsacīkstēs Kopenhāgenā 400 m skrējienā uzvarēja Gunnars Bergstens — 49,0 sek., 1500 m — Hans Spanheimers ar laiku 4:03,1 sek., veseru mešanā uzvarēja Viktors Petersens

— 50,13 m, Nelmers Petersens kārtslēkšanā pārvarēja 3,85 m augstumu.

Zviedrijas meistarsacīkstēs peldēšanā notika Linkepingā. Rekordiste Ingrida Thafvelin 400 m kraulā laboja savu pirms dažām dienām uzstādīto rekordu 5:52,6 uz 5:49,1. Bez tam viņa uzvarēja 100 m peldējumā uz muguras 1:25,8 sek. No viriešiem 400 m kraulā uzvarēja Bjerns Borgs — 4:57,6, 200 m peldējumā uz krūtīm uzvarēja J. Rohmans 2:50,2 sek., 4x100 m stafetes peldējumā uzvarēja Hells Stokholma laikā 4:14,5.

Zviedrijas septiņdienu amatieņu ielas braucienā, kura noslēgums notika Stokholmā, uzvarēja meistars Svens Johannsons ar laiku 43:50:56,4. 16 minūtes aiz viņa mērķi sasniegta Sigurds Hellbergs — laiks 44:07:28, trešais Harrijs Jansons — 44:11:15,6, ceturtais Sture Andersons, kura laiks 44:16:01.

Jaunais Francijas sprinters René Valmi Romans pilsētā 100 m veica 10,4 sekundēs, bet 200 m — 21,6 sek. Par nozēlošanu šie laiki nav oficiāli apstiprināti.

Ungāriete Ilona Novak Budapeštā 100 m peldējumā uz muguras uzvarēja ar laiku 1:21,8 sek. un 400 m kraulā 2:02,2 sek.

Jons Mikaelsons sasniedz 3 jaunus pasaules rekordus...

Lielisku formu šogad sasniedzis zviedru pasaules rekordists soļosānā Jons Mikaelsons. Viņš šai sezonā labojis 3 pasaules rekordus. Sacīkstēs Lundā (Zviedrijā) Mikaelsons nosolojis 30 km distanci 2:27:28,0 min., pārspēdams par vairāk kā 3 minūtēm vācieša Schmidta aprīlī uzrādīto pasaules rekorda laiku — 2:30:33,6 st. Nākošā startā Oerebro (Zviedrijā) Mikaelsons realizējis vēl fenomenālākus laikus. 15 km Mikaelsons veicis 1:06:37,0 st., kamēr līdzšinējais berlīnietis Arthur'a Schwab'a rekords bija 1:09:04,8 st. Par vairāk kā 200 metriem Mikaelsons pārspējis arī pastāvošo rekordu 1 stundas soļojumā. Mikaelsons 1 stundā nosolojis 13 555 m. Līdzšinējais 13 322 m rekorda īpašnieks bija Arthur'a Schwab'a dēls Fritz's Schwab's.

...bet zaudē cīņu 35 km distancē

Negaidītu zaudējumu Mikaelsons piedzīvojis 35 km soļojumā Lozanā (Šveicē). Viņš ilgā laiku gan atradies vadošā lomā, bet beigās Mikaelsonam, kas tik garu distanci soļojis pirmo reizi, pietūcis ieturības Mikaelsonam pagurstot, uzvaru izcīnījis viņa tautietis Harrijs Olsons 2 st. 58 min. 41,0 sek. laikā. Finiše Mikaelsonu pārspējis arī šveicietis

Ernsts Roduners, kas ieņēmis 2. vietu ar 2:59:46,0 st.; 3. Mikaelsons 2:59:47,0 st.; 4. zviedrs Bjurströms 3:02:15,0 st. Atzīmējams, ka Mikaelsons gan sasniedzis fenomenālus pasaules rekordus distancēs līdz 30 km, bet ne reizi viņš vēl nav mēģinājis veikt klasisko 50 km soļojumu.

Pasaules rekords 1500 m labots

1500 m skrējienā pasaules rekordu sarakstā nelabots stāvēja jau vairākus gadus. 3:47,8 sek. atzīmes autors un īpašnieks bija jaunzēlandietis Loveloks. Daudzu gadus dažādu valstu vidusdistancu skrējēji mēģināja iesaļušo rekordu labot, bet bez panākumiem. Tikai trīspadsmit skrējējiem ir izdevies šo distanci veikt labākā laikā par 3:50,0. Vācijas rekords 1500 metros pieder minchenietim von Kaind'am 3:50,2 sek., kuru viņš uzrādīja 1939. gadā. Latvijas rekords 3:59,6 sek. pieder Vitolam.

Tikai nepilnu mēnesi atpakaļ zviedrim Häggam, kurš 1500 m ranga tabulā līdz šim ieņēma piekto vietu ar 3:48,6, izdevās savu sniegumu labot par veselu sekundi, reizē ar to uzstādot jaunu pasaules rekordu.

Cīņas kara laukos netraucē Lielvācijas sporta sacensības

(Sākums 1. lappusē.)

ring's — 21,0 sek.; 400 m — Harbig's 46,7 sek.; 800 m — Harbig's 1:49,2 min.; 1000 m — Harbig's 2:21,5 min. (pasaules rekords); 1500 m — Kaind's, Mehlhose un Warnemünde 3:54,6 min.; 3000 m — Syring's 8:23,6 min.; 5000 m — Haushofer's 30:52,8 min.; 110 m barjēros — Leitner's un Cepernick's 15,0 sek.; 400 m barjēros — Brand's 53,7 sek.; 3000 m šķēršļu skrējienā — Seiden-schnur's 9:18,4 min.; augstlēkšanā — Langhoff's 1,95 m; tāllēkšanā — Wagemann's 7,52 m; kārtslēkšanā — Glötzner's 4,72 m; triessolēkšanā — Scheibe 15' 11 m; lodē — Bongen's 15,95 m; diskā — Lampert's 53,35 m (pasaules rekords); šķēpā — Berg's 69,36 m; veseri — Storch's 57,48 m; sieviešu sacensībās — 100 m — Kühnel 12,0 sek.; 200 m — Winkel's 25,5 sek.; 80 m barjēros — Peter un Prater 11,7 sek.; augstlēkšanā — Solms 1,62 m; tāllēkšanā — Schulz 5,90 m; lodē — Mauermayer 13,26 m; diskā — Mauermayer 45,27 m; šķēpā — Plank 45,90 m.

Pedējā gadā ievērojami progresējuši Lielvācijas soļotāju sasniegumi. Berlīnē dzīvojošā Šveices

Ātrumi sportā

Kāds fiziskās audzināšanas skolotājs pie kāda sporta institūta aprēķinājis, izejot no savāktās statistikas, ātrumu sportā.

Pēc viņa aprēķiniem galda tenisa bumbiņa vienā sekundē nokris 450 metrus, sasniedzot rikšotāja zirga ātrumu. Turpretim tenisa bumbiņa ir desmit reizes ātrāka, ja vien tai likusi lidot meistara raketē un meistara roka — tā vienā sekundē veic 850 metrus. Kroketa bumba vienā stundā nokrien 90 kilometrus. Futbola spēta bumba lido 28 m sekundē. Labs golfa spēlētājs var likt savai bumbai sasniegt 58 m lielu ātrumu sekundē. Beidzot, šis pats fiziskās audzināšanas skolotājs aprēķinājis, ka franču slavenības Marseja Tila boksa cimdā tērtā dūre attīstot 56 m lielu ātrumu sekundē.

Futbola sacīkstes Rīgā un Jelgavā

Rudens futbola turnīra 7. kārtas sacensības notiks šodien bij. ASK laukumā. Risināsies trīs spēles, kas, domājams, sniegs spraigus cīņu momentus, jo satiekas it līdzvērtīgi pretinieki. Pirmajā spēlē plkst. 10.30 spēkosies Spars un Vācu karavīru 2. vienība (tiesnesis Jurgens; līnijas tiesneši Plukšs un Alksnis); plkst. 12.30 Bekona Eksports — VEF (t. Raubēns; līnijas t. Straume un Tisovs) un plkst. 14.30 Pērkonis — Vācu karavīru 1. vienība (t. Niedrītis, līnijas t. Vegners un Zakis). Futbola sacīkstes notiks arī Jelgavā. Plkst. 12.00 notiks Rīgas un Jelgavas pilsētu vienību sacīkste. Rīgu reprezentēs Daugaviešu vienpadsmitis, kas sastādās no Rīgas jaunās paaudzes futbolistiem. Bez tam šodien Jelgavā vēl spēlēs Rīgas studentu vienība, kas sacentīsies ar Jelgavas vācu policijas vienību.

pasaules rekordista Arthur'a Schwab'a vadībā vācu soļotāji tagad sasnieguši tādu gatavību, ka viņi pat pārspējuši vairākus pasaules rekordus. Jau agrā pavasarī Hermann's Schmidt's sasniegta Hamburgā jaunu pasaules rekordu 30 km distancē — 2:30:33,6 st. To tagad gan no jauna pārspējis zviedru rekordists Džons Mikaelsons. Arthur'a Schwab'a dēls Fritz's Schwab's augusta mēnesī par 14 metriem pārspēja angļa Popes pasaules rekordu 1 stundas soļojumā. Fritz's Schwab's 1 stundā veica 13322 m. Vēlāk gan Mikaelsons uzlaboja arī šo rezultātu, sasniedzot 13555 m. Viens no vācu apdāvinātākiem jaunās paaudzes soļotājiem ir kelnietis Hermann's Grittner's. Viņš pirms nedēļas realizēja Kelnē jaunu pasaules rekordu 2 stundu soļojumā. Noteiktā laikā Grittner's veica 25063,9 m, pārspējot pirms 8 gadiem latvieša Dāliņa uzstādīto pasaules rekordu — 24243,55 m. Mūsu soļotāji turpmākās sacensībās atradīs Lielvācijas soļotāju saimē teicamus cīņas biedrus, pasaules rekordu īpašniekus.

Lielie Hitler'a Jaunatnes sporta svētki, kas risinājās šogad Breslavā, liecināja, ka visās sporta nozarēs Lielvācijai aug daudzapsološi nākotnes spēki. Breslavā daudzās disciplīnās tika sasniegti starptautiski rezultāti. Vislabāk, ko spēj Lielvācijas jaunatne, varēja vērot svētku pēdējās dienās, kad Lielvācijas jaunatne sacentās ar citu valstu pārstāvjiem. Visos sporta veidos Lielvācijas jaunieši guva pārliecinošas un iespaidīgas uzvaras. Tās bija istas Lielvācijas jaunatnes triumfa dienas. Vēlāk gan Lielvācija zaudēja jaunatnes sacīksti vieglatlētikā pret Itāliju. Tomēr šeit rodams vienkāršs un ekaidrs izskaidrojums. Vācu vienībā cīnījās ne vecāki par 18 gadiem, kamēr itāļu vecuma robeža bija 21 gads. Lielisku uzvaru Hitler'a Jaunatnes pārstāvis Scheibe svinēja Lielvācijas meistarsacīkstēs vieglatlētikā, uzvarot ar teicamu 14,72 m rezultātu triessolēkšanā. Šis sasniegums ir arī vācu šīs sezonas vispār labākais. Vēl starptautiskas klases rezultātus uzrādījuši: 100 m — Mladek's 10,8 sek.; 200 m — Mladek's 21,9 sek.; 400 m — Schäfer's 48,6 min.; 800 m — Schüler's 1:56,0 min. Pedējie divi sasniegumi ir labāki par latviešu rekordiem (50,5 un 1:58,0). Tas pats sakāms par triessolēkšanu, kur oficiālais Dimzas latviešu rekords ir 13,88 m. Tremmel's augstlēkšanā veicis 1,85 m. Tāllēkšanā pārniegta 7 m līnija. Mešanas vācu jaunieši izved ar vieglākiem rīkiem, kādēļ salīdzinājumu ar pieaugušo rezultātiem izdarīt ir grūtāk. Dancigietis Kresin's ir ievērojamākais Lielvācijas jauno metāju saimes pārstāvis. Viņš lodi grūdis pāri 14 metriem. Diskā labākie rezultāti pārsniedz 40 metrus, šķēpā līdz 55 m un veseri — 50 m. Ne tikai vieglatlētikā Lielvācijas jaunatne ir starptautiskas konkurences spējīga. Tas pats pierādījis arī gandrīz visās citās sporta nozarēs.

Futbolā Lielvācija pirms divām nedēļām vienā dienā absolvēja divas valsts sacīkstes pret Somiju un Zviedriju. Par iespaidīgu somu un vācu draudzības apliecinājumu izvērtās Vācijas — Somijas sacensība, kas risinājās Helsinku

olimpiskā stadionā, ko visapkārt rotāja Lielvācijas un Somijas karogi. Lielvācijas vienpadsmitis Helsinkos izcīnīja pārliecinošu 6-0 (2-0) uzvaru. Vācu labā Eppenhoff's un Willimowski's katrs iesitis 3 vārtus. Tai pat dienā Zviedrijas karalis Gustavs 5. sveica Lielvācijas futbolistus Stokholmā, kur vācu pretinieks bija spēcīgā Zviedrijas vienība. Teicami sagatavotie Zviedrijas futbolisti izcīnīja 4-2 (2-1) uzvaru. Pat zviedru laikraksti atzīmē, ka šīs cīņas rezultātu izšķirusi Zviedrijas vienības labāka kopēja sadarbība. Atsevišķi pārāku tehnisko gatavību rādījuši vācu spēlētāji. Taču viņi, kas visi gandrīz karavīri un mazāk trenējušies, nespējuši salauzt zviedru lielisko kopdarbību. Tagad Lielvācijas kara laikā noturēto 23 valstu sacīkšu bilancē ir: 14 uzvaras, 3 neizšķirtas sacīkstes un 6 zaudējumi. Iegūti 87 vārti, zaudēti — 41. Lielvācijas futbolistu nākošā uzstāšanās paredzēta 16. novembrī Drezdenē pret Dāniju.

Noslēgumam tuvojas šī gada Tschammerpokal'a izcīņas turnīrs, kas visā Lielvācijā guvis vispārēju ievērošanu, un sacīkstes parasti pulcē lielu skatītāju skaitu. Jau noskaidrojušies fināla pretinieki. Tie ir — slavenā vācu vienība Schalke 04 un Drezdenes Sporta Klubs. Atzīmējams, ka drezdenieši kausu izcīnīja pagājušā un tagad atkal dej tā cīnīties fināla spēlē. Pusfinālā Drezdenes Sporta Klubs uzvarēja Vīnes Admiru 4-2, bet Schalke 04 kvalificējās finālam, pārspējot Holstein Kiel vienību ar pārliecinošu 6-0 rezultātu.

Tenisā Eiropas šī gada lielākais starptautiskais sarikojums bija Romas un Donavas kausa izcīņa, kurā piedalījās Ungārijas, Lielvācijas, Kroatijas un Itālijas vienības. Sacensības vēl nav pilnīgi nobeigtas, bet uzvaru jau sev nodrošinājuši pedējie laikā ievērojami progresējušie Ungārijas tenisisti. Viņi savā pedējā sacīkstē uzvarēja Lielvācijas izlasi 4-2. Nepārspēts vācu-ungāru sacensības palika Ungārijas meistarsacīkstēs. Vācu izlase ievērojami savu punktu stāvokli uzlaboja, uzvarot Kroatiju 3-2. Lielvācijas vienībai vēl izredzes aiz Ungārijas ierindoties 2. vietā.

Lielu popularitāti Lielvācijā bauda rokas bumbas spēle, kur vāci jau agrāk guvuši uzvaras olimpiskās spēlēs, kā arī pasaules meistarsacīkstēs. Negaidītu zaudējumu Lielvācijas rokas bumbas vienība piedzīvojusi 10. valsts sacīkstē pret Ungāriju. Līdzšinējās 9 cīņās vāci bija guvuši tikai uzvaras, bet šoreiz Budapeštā pirmo reizi ar 11-8 (6-4) rezultātu triumfēja Ungārija. Uzvaru ungāri nodrošinājuši tikai sacīkstes pēdējās minūtes. 2. puslaika vidū rezultāts vēl bijis 8-7 vācu labā. Ungārijas vienības labākais spēlētājs bijis Erdödy, kas viens pats ieguvis 7 vārtus.

Ne tikai šeit pieminētos sporta veidos, bet arī visās citās nozarēs vāci absolvē kārtējās kara meistarsacīkstes un sacensības ar citu valstu pārstāvjiem. Cīņas kara laukos netraucē Lielvācijas sporta dzīvi un tās sasniegumus.

„Rīgas Audums“

Rīgā,
Salamandra ielā Nr. 1

Centrālā Savienība

„TURĪBA“

Rīga, Turības ielā 14

N o d a r a s :

Abrene, Daugavpils, Gulbene,
Jēkabpils, Jelgava, Liepāja, Ludza,
Madonā, Rēzeknē, Stendē un
Valmierā

Židi - bolševiku sporta vadītāji

Bolševiku varas gadā latviešu sporta dzīves vadība iespiedās židi, kas ar savu savtīgu un nemākulīgu rīcību sagandēja līdz tam strauji plaukstošo sportu. Židi sportu pārvērtā par veikalu, kas sportistiem nebija ne saprotams, ne arī izskaidrojams. Zemāk rādītē tipu — sporta «vadītāji» organizēja visas tās nebūšanas, kas mūsu sportam deva smagu triecieni.

Feldhūns līdz tam bija pazīstams kā vieglatlēts-sprinteris. Bolševiku laikā viņš atrada, ka tam ir arī citas «spējas», un Feldhūns kļuva «sporta redaktors». Taču viltīgajam židam nepielika arī ar to. Viņš brauca uz padomiju kā latviešu basketbolistu pārstāvis, kaut par šo sporta veidu Feldhūnam nebija ne mazākās jēgas. Tādēļ basketbola sacīkstēs Pēterpilī viņš par basketbolistiem arī neinteresējās, bet vakarus pavadīja operā! Šim židam bija vēl viena raksturīga īpašība — tas terorizēja latviešu sportistus un sev padotos, bet laipnībā locījās komjaunatnes augsto «biedru» priekšā.

Zilbermanis bolševiku varas sākumā bija inspektors sporta komitejā; tad priekšnieks Rīgas pilsētas sporta komitejā. Viņš visvairāk nodarbojās ar jaunatnes «audzināšanu». Komunistiskās propagandas kalps arvien un visur bija mazais, briļļainais žids Zilbermanis. Par sportu tam nebija intereses, bet tas spieda skolotājus un skolu jaunatni likt normas un piedalīties slavenajos bolševiku «krosos». Ne reizi vien šos «sporta sarīkojumus» Zilbermanis uzstājās ar runām, kuras latvieši gandrīz nesaprata židiskā akcenta dēļ.

Beliņš — sporta komitejas rītenbraukšanas un zēģešanas inspektors. Tā bija «persona», kas uzskatāma par vislielāko sporta nevēģu. Reizēm par Belīna darbiem smējās pat viņa tautas brāļi. Pirms sava augstā amata šis žids bija «soferis», kas līdz tam par sportu nekā nezināja. Rītenbraukšanas un zēģešanas sekcijās bija arī vecie sporta darbinieki, kas daudzkārt nespēja ne aptvert «inspektora» rīkojumus

un padomus. Belinš sevi īsti «atrada», teicot melīgo bolševiku propagandu. Reiz sporta nama strādniekiem Belinš visā nopietnībā apgalvoja:

«Biedri! Kas te līdz šim nav paveikts 20 gados, to mēs, bolševiki, veiksīm gada laikā.»

Postīšanas un iznīcināšanas darbā, protams. Bet žids tālāk runāja par celtniecību, uzplaukumu, ražību u. t. t. Kad sporta «dzīvīti» gatavojās bēgšanai uz «dzimteni», aculiecinieki stāsta redzējuši Belīnu tricošām rokām. Kur bija palikusi žida bravūra?

Godess vadīja tekstilrūpniecības uzņēmumu sporta kolektīvus. Tas bija visiecienītākais pašu židu un Maskavas kalpu vidū. Viņš prata dzīt vismelīgāko un nekaitīgāko propagandu. Tā kā Godessam padoto sportistu vidū bija liels skaits židu, tad viņa vārdi arī atrada auglīgu zemi. Dažās fabrikās židi piespieda piedalīties «krosos» pat pusmūža ļaudis, kuri nekad ar sportu nav nodarbojušies. Tas bija vajadzīgs, lai Godess apmierinātu savu godkāri, kļūtu izredzētais un pirmais starp sarkanajiem sporta vadītājiem. Godesa godkāre sniedzās pat tik tālu, ka tas reiz pieprasīja ielikt savu foto uzņēmumu komunistu sporta laikrakstā!

Blūms nekad neinteresējās par sportu, kaut skaitījās viens no komjaunatnes sporta vadītājiem un reizē bija arī tirdzniecības. Taču, apzinoties savu nevēģu, «biedrs» Blūms neiejaucās arī citu židu vadītāju sportā.

Danenhirs skaitījās tirdzniecības uzņēmumos nodarbināto sportistu vadītājs. Ap viņu gandrīz 100 proc. pulcējās židi, kas, protams, nodarbojās sev patīkamajā tirdzniecībā, dzenot dažādas «seftes». «Tirgotāju» klubs arvien līdzinājās sinagogai, kur spiedza, lamājās un tirgojās lieli un mazi žideļi.

Tādi bija komunistu sporta «vadītāji» — židi. Tiem bija pavisam citas intereses, kā tīrā un veselīgā sporta celšana. Šie «vadītāji» visam piejauca židisma mācības un darbiem bremzēja latviešu sporta attīstību.

Bolševiku speciālista „jēdziens” par basketbolu

Visvairāk mūsu sportistus pārsteidza bolševiku «neizskaidrojami» basketbola noteikumi. Sporta nozarē, kur latvieši iemantojuši pat pasaules slavu, pēkšņi mums vajadzēja piemēroties caziā-tiskajiem padomju noteikumiem. Bolševiku noteikumi stingri ierobežoja spēlētāju maiņu, kamēr vispār atzītie starptautiskie likumi tieši sastādīti tā, lai pēc iespējas biežāk varētu izdarīt spēlētāju maiņas. Lai svaigi spēki vienmēr uzturētu basketbola skaitstumu un straujumu.

Kad Rīgā ieradās viena no labākām padomju basketbola vienībām — Maskavas Dinamo, kas galvenokārt «izcēlās» ar savu rupjo spēli, tad kāds mūsu basketbola tiesnesis interesējās, kādēļ krievu basketbolisti spēlē pēc tik savādiem noteikumiem. Mas-

kaviešu treneris šai jautājumā deva izsmieļošu paskaidrojumu. Krievi uzskatot, ka basketbols esot tikpat kā kara spēle, kur kāda karavīru grupa cenšoties veikt kādu uzdevumu. Šis uzdevums jāveicot pēc iespējas bez rezerves spēkiem. Tādēļ arī basketbolā viņi nepievēršot nekādu vērību rezervēm. Šādi noteikumi nostiprinot spēlētājos gatavību būt spējīgam karotājam.

Bolševiku basketbola speciālista savdabīgais «jēdziens» par basketbolu liecina arī par vispārējo sporta stāvokli «Stalīna paradīzē». Izskaidro bolševiku sporta zemo stāvokli, jo pat sports, kas parasti pārejā kultūrālā pasaulē ir bijis tautu vienotājs, sarkanajiem kļuvis par ieroci gatavojoties karam.

Nākošais «SPORTA PASAULE» numurs iznāks pirmdien 27. oktobrī.

„Ar viņu mums nav pa ceļam...”

Bolševiku sporta biedrību Spartaku vadīja vēl nepiedzīvojuši zēni-komjaunieši, kuriem, bez tam, trūka arī jebkādu sportisku zināšanu. Spartaka «vadītāji» Reitups, Kaufelds un citas židukomunistu uzticības personas, redzot savu nevēģu, aicināja palīgā arī pazīstamo latviešu sporta darbinieku A. Rumbu. Ilgi tomēr mazie sporta varas «vīri» nebija ar to apmierināti, jo A. Rumba arvien «izliekoties gudrāks par tiem». Jūnija mēneša vidū, kad židi-čeki apcietināja un uz padomiju izsūtīja (ūkstošiem latviešu, apcietinātāju vidū bija arī Spartaka priekšnieks vīrs Kaufelds. Toreiz viņš atzinās:

«Ar viņu mums nav pa ceļam. To vīru apcietināsim. Runā iedomājas, ka tas gudrāks par mums. Ja kautkā iziet greizi — šis smin.»

Kaufelda nodoms tomēr izjuka. Bolševikus un visus to kalpus padzina, vēl pirms tie spēja izpildīt savus negēģos nodomus.

Kur jūs esat palikuši, lielle sporta ģeniji!

Gads, ko mums vajadzēja pavadīt bolševiku verdzībā, iepazīstināja mūs ar dažādiem nekur citur neredzētiem «plašās dzimtenes» biedriem un viņu īpašībām. Viena no krasākām bolševiku īpatnībām bija viņu lielā neuzticība un pastāvīgās savstarpējās kildas un stridi. To skaidri varēja saskatīt arī to vīru vārdos un darbos, kas šai tumsajā gadā vadīja mūsu sportu. Patiesībā tie bija īsti «ģeniji». Viņu zināšanu krājumu un piedzīvojumu bagātību smeltin nevarēja izsmelt.

Ar lielu troksni sporta komitejas pilnvarņeka godā nāca no-dēvējs Maģers, kura labā roka bija «blēdību lielmeistars» žids Levitans. Pāris mēnešus turpinājās Maģera valdīšanas laiks, tad varu savās rokās pārņēma jauns spēks — Staško, kas Maģeru atbīdīja 3. vietnieka posteni. Nu sākas sporta komitejas darbībā jautrām epizodēm bagāts laiks. Stridi un starpgadījumi sekoja viens otram. Komitejas sēdēs ar savu uzstājību sevišķi izcēlās priekšsēdētāja pirmais vietnieks — Rendnieks un trešais — Maģers. Pirmais no viņiem telpas tricināja ar savu skajumu un tīri puicisko bravūrību, kamēr otra spēks mīta izteiksmīgajā smīnā un ironijā. Viņi pat aizkļuva tik tālu, ka viens otru komitejas sēdē mīļi aplaimoja ar vārdu «puika». Tik «ražens» šai laikā bija komitejas darbs. Lielās Staško-Maģera cīņas pirmajā posmā triumfēja Staško, vīrs, kas ko ienēma galvā, to, pie varas esot, arī izveda. Nekrita svarā, ko par to domāja citi, vai tas bija lietderīgi vai nē. Maģeru par bezdarbību atcēla no komitejas locekļa amata. Sīvais duēlis vēl tomēr nebija galā. Maģers kā spēcīgu ieroci sev ieguva Dinamo čekistu aizmuguri. Maģers arī izcīnīja pār Staško «plecu uzvaru». Kādā jaukā dienā Staško vairs neieradās komitejā. Neviens nezināja, kur viņš palicis un kas ar viņu noticis, jo bolševiku čeka par visu vairāk cienīja klusēšanu.

Pēc Staško nozūšanas komitejas vadību uzņēmas Rendnieks. Ar vārdiem viņš veica daudz, bet ar darbiem padarīja maz. Sava priekšgājēja liktenis tomēr Dinamo priekšā Rendnieku bija padarījis daudz «remdenākus» un piekāpīgākus. Slavēno sporta vadītāju rindu noslēdza biedrs Kurpnieks, kas ilgus gadus bija «sportoģis» dažādu cietumu vienībās. Viņš bija arī tiesām īsts «sporta kurpnieks». Tagad mūsu mājās vairs nav neviena no šiem sporta speciālistiem. Protams, par to ļoti skumst latviešu sportisti. Kur jūs esat palikuši, lielle sporta ģeniji?

Stalīna gada upurī

1940. gada 17. jūnija sakās bolševiku terora varas gads, kas latviešu vēsture izmēģinās kā visdrausmīgākais un baigākais laiks. Melnā žida roka parādījis visur, kur vien bija ko ardi, laupīt un iznīcināt. Bolševiku varas gadā židi nometa savas maskas, aiz kurām tie līdz šim slēpās latviešu tautas acīs. Viņi parādīja sevi tāds, kādi tie patiesībā arvien ir bijuši.

Izmisuma pilnas bija tas jūnija nakts, kad tūkstošiem latviešu aizveda neziņā. Ikviena latvietis baidījās, ka varbūt jau šonakt to pievaks židu-čekistu rokas. Tūkstošiem latviešu ģimenes izšķīra, aizveda visas, vai arī izraujot atsevišķu locekli — tēvu, dēlu vai meitu. Latviešu tautas iznīcināšana bija sākusies, bet negēģo židu nodomam pārvilka svītru cita vara, tā paglābdama mūsu tautu un zemi no galīgas izpostīšanas. Uzvarošā Lielvācijas armija padzina nelietīgo židu un komunistu bārus, atbrīvodama latviešus no cilvēces postā — židisma.

Tikai tad, kad viņu vairs nebija šeit, atklājās visneticamākās un sausmīnācākās ainas. Čekas pogrābos mocekļu nāvē bija miruši tūkstošiem latviešu labākie dēli un meitas. Mūsu atbrīvošanas dienu vēl nesagaidīja daudzi cīņi tūkstoši — tie, kurus bolševiki aizveda tālajās padomjuās taigās strādāt, cīst badu un postu.

Sobrid tūkstošiem un desmitiem tūkstošiem latviešu vairs nav. Atceramies savus tuviniekus, draugus un paziņas dzīlā godbijībā. Tos iznīcinājis pusaules mēris — židisms, roku rokā ar komunistu. Šo latviešu stāp mums vairs nav, bet tautas atmiņā viņi mūžam paliks dzīvi. Un mažam latviešu tauta atcerēsies slepkavas — aziātus, pret kuriem vērsās kultūralās pasaules ienaidis un nīcināšana.

Neskatīdami daudz sportistu nekad vairs nebūs mūsu vidū. «Sporta Pasaule» tagad atcerēsies tos latviešu sportistus, kas nekad vairs nestāigās iemīlātās sporta tekas. Viņu vārdi mums paliks atmiņā kā mīļa sporta draugu un tautiešu vārdi. Viens no visievērojamākajiem un teicamākajiem atļējiem, kāds latviešiem vispār ir bijis —

JANIS DIMZA.

Latviešu atlētu-attēts? Viņš savas sporta gaitas sācis jau sen, un savus teicamākos rezultātus sasniegta apm. pirms 10 gadiem. Tomēr vēl līdz pēdējam bridim Jānis Dimza bija mūsu aktīvo sportistu vidū. Gan Dimzas rezultāti vairs nebija tik heliski, bet arvien vēl viņš bija labākais latviešu atlētu-attēts daudzciņnieks. Jānis Dimza bija arī teicams skolotājs mūsu jaunajai vieglatlētu paaudzei.

Tomēr ne visai laimīga bija lielā latviešu sportista karjera. 1932. gadā Losandželosas olimpiādē Jānis Dimza un Jānis Dāliņš bija vienīgie latviešu pārstāvi. Pēc pirmajam disciplinām Jānis Dimza ierindojās starp pirmajiem, un daudzi ticēja, ka nepazīstamais atlēts iegūs bronzas medaļu desmitciņā. Un tomēr notika pavisam negaidītais — Jānis Dimza izstājās no sacensībām. Visas cerības izjauca nelaimīgs kritiens kārtslēkšanā. Daudzkārt šis ievainojums atkal kļuva sāpīgs, un ne reizi vien Jānim Dimzam nācās izstāties. Arī Berlīnes olimpiādē spēlēja 1936. gadā Jānis Dimza bija desmitciņās sacensību vidū, bet atkal to pie-meklēja neveiksmē. Arī Berlīnē sāpīgās kājas dēļ viņš atslāja stadionu, kaut sirds tiecās cīnīties un sasniegt rezultātus, kas to ierindotu viņa spējam piemērotā vietā. Tad izcilais latviešu vieglatlēts pievērsa uzmanību lodes grūšanai un diska mešanai. Šis disciplinās viņš sasniedzis augstvērtīgākos rezultātus.

Jānim Dimzam vēl šodien pieder vairāki rekordri vieglatlētikas disciplinās. Šo teicamo sasniegumu saraksts ir sāds: lodes grūšanā 15,19 m — sasniegts 1931. gada 16. jūlijā Rēvelē; triecolēkšanā 13,89 m sasniegts 1931. gada 6. septembrī; augstlēkšanā 1,875 m.

— sasniegta 1930. gada 23. augustā Lēpējā; desmitciņā 6961,5 punkti — sasniegti 1931. gada 23. un 24. augustā Rīgā. Tie ir rezultāti, ko nav spējis neviens cits latviešu vieglatlēts vēl līdz šai dienai.

Tagad Jāņa Dimzas vairs nav... Latviešu sportam ir zudis dižs atlēts un krietns vīrs. Jānis Dimza bija latviešu policists, kuru nokāva židi-čeki tikai par to, ka tas pagājušā gada vēsturiskajās jūnija dienās izpildīja savu pienākumu. Kad stacijas laukumā židi un dažādi šaubīgi elementi rīkoja nekārtības, policijas uzdevums bija tos izklīdināt. To pieprasīja arī «neuzvaramās» politruki. Dimzu pēc tam vēl reiz sastapa stadionā (toreiz viņš jau bija atlaists no dienesta).

«Ja gribētu, būtu visus šos židus noāvis, un, varbūt, to neviens pat nezinātu. Bet latvietis taču nav tāds. Ka mēģināju tikai izklīdināt pūli. Atzinos arī viņiem, ka grūstīju šos salašņus,» akumju smaidu teica lielais latviešu sportists.

Bolševiki ar viņu izspēlēja varenu «joku». Pirmajās savas varas dienās bolševiki Dimzu iecēla par dzelzceļa policijas priekšnieku. Kad Dimza nīcināts pie komisāra Latkovska, viņš sagaidījis savu atļāšanu, bet komisārs lēis tam uzņemties policijas vadību. Tomēr drīz vien Dimzu atļāda no policijas dienesta. Šis postenis taču bija jāatbrīvo židiem un Maskavas algotņiem.

Pagājušā gada rudenī Dimzu apcietināja, un pēc tam viņš nometīts čekas nāves pogrābos.

Latviešu sportam ir zudis lielā un ievērojams atlēts, kura vārdu nekad neaizmirsīs mūsu jaunākā sportista paaudze arī tad, kad sen jau būs dzēsti Jāņa Dimzas rekordri.

Ilģeciema stiklu fabrika

Rīgā, Jūlija ielā 2/3
tel. 49211

Tekstilfabrika

„Latvijas kokvilna”

Rīgā, Kalpaka ielā 27
Telr. 97436

Rīgas alusdaritava

Livonija pārdod ledu

Rīgā, Daugavpils šosejā 231,
tel. 30029

Papīru rūpniecības nozare

Rīga, Smilšu iela 5, dz. 4